

РАДОВА РАДА

Тимчасові умови передавати на 1918 рік.

за 9 міс.	за 8 міс.	за 7 міс.	за 6 міс.	за 5 міс.	за 4 міс.	за 3 міс.	за 2 міс.	за 1 міс.
—	—	—	—	—	—	24 р.	16 р.	8 р.

Передавати прийняється тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні докопче прикладати стару адресу).

Адреса редакції й контори:
У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА А, 22.

Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.
Виходить щодня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Умови друкування оповісток:
На I сторінці: 3 карб. — код
На IV " " 1 " 75 коп.
за 1 рядок в 1 шпальтї петита за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення не більше як в 3 рядки в шп. 1 карб. 75 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год.
Дня

Ціна окремого № у Києві 35 в.
В провінції: 35 в.
на вонзалах 35 в.

№ 125. Субота, 27 (14) липня 1918 року. № 125.

ТРОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ. УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР.

Друга вистава „Учитель“ Ів. Франка.
В неділю 28 (15) липня с. р. заходом департаменту позашкільної освіти при М-ві Н-ої О-и, силами слухачів інструкторських курсів позашкільної освіти і в користь стипендій незможних слухачів тих же курсів, при співучасті першого Українського Національного хору в Троцькому Народному домі театральна вистава „Учитель комедія на 3 дії Ів. Франка. По виставі Концерт першого Укр. Націон. хору. Дирижує К. Стеценко. Акомпонує М. Леонтович.

Деталі в програмі. Початок вистави рівно о 8 г. вечора. Квитки продаються в касі театру в п'ятницю і суботу (26-27 липня) від 5 до 8 год. вечора а в неділю від 11—2 г. дня і від 5—9 г. вечора.

Дирекція Колесніченко. Т-во укр. арт. лід орудою ЄЛИСІВА (солдові і хорові співи). Неділя, 28-го ЦИГАНКА АЗА. 29-го ГАРКУША І СВАТАННЯ на ВЕЧОРНИЦЯХ. 30-го НАТАЛКА ПОЛТАВКА І ВЕЧОРНИЦЯ.

Український Клуб у Києві (Пушкінська 1)

В неділю 28 липня Концерт Старостинецької (драматичне сопредо) Українських романсів і народних пісень. При участі артистів опери і Національного театру: д-ки Котубей, Натарової і д-ів Мералюкова й Юхименко.

В програмі Концерту бере участь оркестр Дубенсько Сердюцького Кірово-Козацького полку під орудою д-ля Тимофієва.

Після концерту танці під оркестр того ж полку початок 8^{1/2} г. вечора. Запис на концерт в конторі Клубу. 2—0849—1

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ БАНК. (УКРАЇНБАНК) Хрещатин 27.

На далі буде приймати на звичайні біжучі рахунки на одну особу не більше 300.000 руб. (як в українській, так і російській валютах). Більше цієї суми тільки на умовні біжучі рахунки або на виладні. Платить від 4^{1/2}% до 6% процентів.

5—918—5

Подільська Губернська Народна Управа

Управа аспірує на службу Старетаря Управи, людину з вищою юридичною освітою, з земським стажем, енергією, з ініціативою. Обов'язкове знання Української мови. Платня 650 карб. місяч.

До прохання необхідно додати сигіфіційні вітає і вказати інституті або окремих людей, що можуть дати про кандидата відомості.

Прохання необхідно подати до 10 серпня (нового стиля) 1918 р. по адресі: Кам'янець на Поділлі, Губернська Народна Управа. 3—947—2

В шкільній окрузі

(Бібік. бульв. 14) 31 липня відбудеться продаж книжок, брошур, давніх бланків та нездатного паперу, всього кошо 400 пуд. Оглядати щоденно від 12 до 2-ої год. 3—0847—2

Київ, 27 (14) липня 1918 р.

Про зміну в кабінеті міністрів.

В неволі історичних традицій.

Історична доля судила була у XVI в. спробувати двом рідним слов'янським націям—українцям та полякам захити спільним політичним життям у межах одної держави, Речі Посполитої.

Польські князі та королі, використовуючи міжнародне становище своїх сусідів зуміли були на протязі попередніх віків створити досить могутню польську державу, яка по люблінській унії 1569 р. поширила свої межі на цілу територію великого литовського князівства, в склад якого входили також мало не вся Україна та Білорусь.

Галичина ще з кінця XIV в. увійшла в склад Польщі, а через це в кінці XVI в. всі землі українські стали тільки звичайними адміністративно-територіальними органами польської держави, втративши з приєднанням до Польщі ті політичні права та автономний устрій, які вони мали на протязі XIV—XV в.в.

Поки Польща була щиронаціональною державою, то основні принципи внутрішнього устрою та політики—католицька віра і панування шляхти можна признати, як на ті часи розвитку культури та державного ладу, цілком відповідними для нормального державного життя польського народу та держави. Але коли польські верховоди розпочали війсьничу католицьку пропаганду поміж людною приєднаних країн, коли вони спробували силоміццю встановити шляхетський устрій там, де він органічно не виростає, де були майже цілком протилежні соціально-політичні відносини поміж суспільством, то ця війсьнична система польської політики викликала рішучий національно-релігійний опір та протест, криваві народні повстання та такої сили політично-соціальну боротьбу

українського народу за своє визволення, яка підірвала основні підстави польської державности, і Річ Посполита з того часу почала поволі тратити свою силу і колишнє міжнародне становище, поки нарешті в кінці XVIII в. була поділена поміж сусідами.

Деякі крації проводирі польські вже тоді боролися проти тої системи політичної, яка не могла не привести польської держави до загибні. Але переважна більшість польської буржуазії та інтелігенції ще й досі вважає основою польської політики тої війсьничий католицький, те соціальне панування панів-землевласників, ту систему колонізації, які вже раз так трагічно одбилися на історичній долі польської держави та народу. Втерлявши свою державність, поляки на протязі XIX в. і до наших часів тримаються тої самої політики не тільки на польській території, а навіть на тих чужих етнічно землях, що колись належали до польської держави.

Виховуючи свої маси та інтелігенцію на традиції колишньої слави польської, прищеплюючи всім історичні традиції, пишачи історичним „месіанством“, польська громадська думка хворіє тим війсьничим націоналізмом, який ніколи не давав ні полякам, ні сусідам їхнім можливості добросусідських стосунків, справедливого порозуміння та співробітництва. Польське громадянство на увесь світ оповістило, як тяжко польську націю скривджено в Познані, і протестуючи проти почеслення польськими німцями, воно одночасно з тим забуває, що ту саму політику поневолення провадять сами поляки в Галичині над українцями.

Нині всьому світові відомо, що Холмщина—це українська земля, що живе там український народ, що Берестейський договір справедливо розмежує межі між Польщею та Україною. Але польське громадянство, вважаючи своїм політичним ідеалом історичну Польщу, робить найрішучіші заходи, щоб не допустити до ратифікації Берестейського мирового договору в австрійському рейхсраті. Борючись само за відбудовання польської державности, польське громадянство ставить, скільки снаги має, перешкоди до утворення і зміцнення української державности.

Коли в холмській справі не все польське громадянство виступає єдиним фронтом, то в справі поділу Галичини на дві частини—українську та польську всі польські політичні партії, як соціалісти, так і крайні вшехполяки, не рахуючись з тяжким внутрішнім становищем Австрії, виступають проти справедливих українських домагань, які визнають користними для обох народів в Галичині та й для самої австрійської держави всі німецькі партії, навіть соціал-демократи.

Націоналісти заставили були піти з міністерства закордонних справ графа Черніна, а нині повалили кабінет міністрів Зейдлера, і все це зроблено на ґрунті незадоволення Берестейським договором та ворожого відношення до справедливого розв'язання українсько-польських стосунків.

Українське громадянство з жалем констатує, що навіть польська демократія ще й досі не може позбутися впливів історичного атавізму, та того зоологічного націоналізму, яким хворіють уже довгий час буржуазні верстви польського громадянства.

Ми знаємо, що хворі люди або вмарають або вихожуються, будемо сподіватися, що польське громадянство шляхом подій та підвпливів ідей народоправства, визволиться з неволі історичних традицій та месіанства, і тоді демократія обох народів-сусідів зуміє примирити їхні може іноді навіть протилежні інтереси.

М. Кушнір.

Ще про ревизию.

Як відомо, уряд призначив ревизію земських, міських та інших громадських установ.

Звичайно, проти ревизій, як таких, нічого не можна закинути, бо як і раніше, так і тепер, як що тільки це робиться як слі, воля, жинко, дуже так не вадять... Можливо, що й кіншій ревизії, також потрібні. Але ж час дивує в них і скрутає одна, ніби дрібна, та на нашу думку важлива, деталь: це призначення в склад ревизійних комісій—старих, здебільшого в очах широкого громадянства скомпромітованих і революційно знесених, бунтовних „діячів“,—з тих самих, що призначені до ревизії інститутів та установ. Нам здається, що навіть з погляду інтересів жині ревизуючих, заради вже звичайного такту, якого не слід б було робити, коли нається на увазі вчинити справжню і в очах громадянства поважну й авторитетну перевірку діяльності нових інститутів та людей. В крайньому разі, хоча б персонально, „старих“—і в даному разі особисто заінтересованих,—у складі подібних ревизійних комісій, не повинно бути. А тим паче, що в даному разі, по сути справи, буде ходити про зустріч двох ворожих світів, особливо по земствах: кіншнього—народно-українського й старого „історико-руського“ й протаяукраїнського.

При таких складах ревизійних комісій під перегляд і рахунки буде взяті не тільки соціально-політичної, а й національної чини. І ми вже бачимо, що трохи прикипкі були жині „хатні“—свої й чужі „приятелі“—вороги нашої відродженія, так це й розуміють і з чеприхованею вороженею та зистею, отверто радіють з цього, гадаючи, що це вже ліквидується все й не мило, нове й повертається натеміць любе та вигідне й зручне для них, хоч і остогидне нашому народові, старе...

Отже подібні в такому складі ревизії, ніякого значення не матимуть, нікому й нічого не допоможуть і навряд чи це потрібно, як в інтересі справи взагалі, так з'особна і для тих, що подібні ревизії вчиняють. Поважна справа вимагає й поважного її трактування та переведення, щоб не повернулася в нічезний і нікому не потрібний поган-льський фарс.

Земський працівник.

Одставка д-ра Зейдлера.

Д-р Зейдлер уступив натискові поляків, чехів і південних слов'ян, які спробували зложити свою більшість у парламенті, ворожу його кабінетові, і просив цісаря про одставку. Одставку його цісар прийняв і вже намічаються кандидати на місце д-ра Зейдлера. Один з найкращіших кандидатів на місце д-ра Зейдлера намічається міністр освіти Гумсарек.

Той факт, що серед намічених кандидатів на посаду президент-міністра ми зустрічаємо імена не тільки німців, але й чеських та польських політичних діячів,—вказує, що ці останні дібно одержали повну перемогу над політикою д-ра Зейдлера. А це вказує на повний крах самої національної німецької політики в Австрії. В однім з останніх засідань парламенту д-р Вальднер, очевидно передчуваючи одставку прем'єра, закликав усіх німецьких патріотів, німецьке громадянство не допустити до оцей останньої можливості, а самого президент-міністра Зейдлера назвав—„національним німецьким президент-міністром.“ В дій же самій промові він же політику чеських парламентських партій назвав зрадничкою що-де самої держави. З цим голосом професора Вальднера згодились усі німецькі парламентські партії

І всі одноставно підтримали його, з'обов'язавшись во ім'я патріотичних інтересів німецької нації подати свої голоси за д-ра Зейдлера.

Але ралпом бачимо провал політики д-ра Зейдлера, д-р Зейдлер пшов в одставку!

Мимохиль ставиться питання—в яким же стані опинились тепер ті національні й політичні німецькі інтереси Австрії, про які говорив у своїй красномовній промові д-р Вальднер? Невже вони, оті інтереси, можуть бути поставлені на відповідним почеснім, місці і тоді, коли державну політику австрійської держави поведе людина з діаметрально-протилежного, ворожого політиці д-ра Зейдлера і професора Вальднера табора? Відповіді на ці запитання містяться в самих же оцих запитаннях!

Через отаку політичну ситуацію і наша українська справа з поділом Галичини робить страшний нахил у сторону свого занепаду. Ми і наші галицькі брати надіялись на те, що коли справа з поділом Галичини стоїть в основі німецької політики, то буде вона й переведена, але... даремні надії,—виявилось, що німецька національна політика не являється першорядним чинником у німецько-австрійській державі. Спочуваючи д-ві Вальднерові й політиці тих німецьких партій головою яких він єсть, політика яких так само провалитися може, як може провалитися і наша справа з поділом Галичини, ми зовсім не можемо сприйти й спочувати політиці Австрійської держави і її уряду, яка в відповідну важну політичну хвилину свого життя не може сказати свого рішучого слова, не може конкретно виявити свого лица. Звідси видно, як Божий день—як дуже далеко мушть та повинна бути і політика української держави безоглядної політичної орієнтації на бік Австрії.

Евг. Перфецький.

3 газет та журналів.

Нашим порадником „Кіевская Мысль“ знову на нашу реліку озивається. Починає те пер не так вже з'опалу, а обережно-мько і здалеку заходить. Спершу цитата (по нашій газеті) з „Нашої Думки“ з нещадним розшифруванням: У. С. С.—визчить не „укр. соціалісти-самостійники“, як думає „К. Мысль“, а „Українські Січові Стрільці“. Петім наша увага, що нікто так не обороняв єдиного з Галиччяком, як проф. Грушевський. А вже аж далі, по такій передмові, до справжньої мови переходить газета.

Щоб показати, що така цікава інформація (про австрійську орієнтацію, то-що) виходить не (!) з українських кругів і що надрукував її орган відповідальний, а не вульгарний листок, ми для характеристики „Одесской Мысли“ зазначили, що беруть у цій газеті участь визначні українські діячі, що стоять, зв'язані, на чолі української демократії. З приводу цієї уваги до питань з „Од. Мысли“ „Нова Рада“ не впустила okazji, щоб не кинути на нашу адресу кілька нічезних („жалких“) і не до діла слів. Всі оті „підморгування“ й інші красоти полемичного стилю ні до чого тут. Дивно було б, щоб ми раділи з того, що серед українців росте зневажливість до всього, що „пахне російським духом“, і до того, що серед української демократії ростуть монархічні симпатії... „Кіевская Мысль“—обурюється „Нова Рада“—фронт не змінило. Що ж тут поганого? Чому „Нова Рада“ вважає, що має рацію чим нам дорікати? Хиба тільки тому, що сама вона протягом року потроху до Донцова докотилась? Шлука це не змудра і честь не велика. Та справа не в тому. Прикро зневажливість до всього, що російським духом пахне, „Новій Раді“ одкідати не годиться, бо ця газета, яку складають учорашні російські інтелігенти, російські журналісти і члени російських партій, вся наскрізь тією зневажливістю, на жаль, переялася. Про австрійську орієнтацію—розмова бльш деликатна, але ж і сама „Нова Рада“ зазначає, як заслуго проф. Грушевського, його роботу на користь єдиної України і Галичини (див. вище)...

